

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็น
โรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

The Current Conditions, Desired Conditions, and Priority Needs in School
Administration Towards Becoming a Royal Awarded School under
the Secondary Educational Service Area Office, Pathum Thani

สรารุตน์ โพนค้อ , ฐิติพร พิชญกุล , กันต์ฤทัย คลังพหล ³

Saranrut Phonkor , Thitiporn Pichayakul , Kanreutai Klangphahol ³

สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี^{1,2,3}
Educational Administrative Innovation Valaya Alongkron Rajabhat University under the Royal Patronage Pathumthani ^{1,2,3}
Corresponding Author, Email : saranrut401@gmail.com

Retrieved; 26-07-2025; Revised; 6-10-2025. Accepted; 24-04-2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 311 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน และครู 307 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทานโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และด้านความดีเด่นของสถานศึกษา ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น, การบริหารสถานศึกษา, โรงเรียนพระราชทาน,

Abstract

This study aimed to investigate the current conditions, the desired conditions, and the priority needs for school administration in the context of becoming a Royal Awarded School under the Secondary Educational Service Area Office, Pathum Thani. This was a quantitative research study. The sample consisted of 311 school administrators and teachers selected through stratified and simple random sampling. Data were collected using a questionnaire with a reliability coefficient of 0.95. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI Modified), were used for data analysis.

The findings indicated that the current conditions of school administration towards becoming a Royal Awarded School were at a high level across all dimensions; the desired conditions were at the highest level in all areas; and the most critical needs were identified, in descending order, as administration and educational management, curriculum and academic affairs, student quality, learner-centered instructional management, and institutional excellence.

learner-centered instructional management, and institutional excellence.

Keywords : Priority Needs, School Administration, Royal Awarded School

บทนำ

ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 กำหนดให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความมีคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาและบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างองค์กรของตนเองให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อทำหน้าที่เป็น ผู้จัดการความรู้ พัฒนาความรู้ พัฒนาความคิด และพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของบุคลากรในโรงเรียนที่จะได้เรียนรู้จากกระบวนการ

บริหารของผู้บริหาร และความรู้ ความสามารถที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูที่มีคุณภาพ อันหมายถึง ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (รัชพล ศษ ชารุ่งโรจน์, 2548) ซึ่งการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องนั้นกระทำได้หลายทางและแนวทางที่กระทำอย่างสม่ำเสมอคือ การดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน เป็นแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งงานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การคัดเลือก สามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพในการบริหารงานของสถานศึกษาที่จะต้องมีการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จึงจะสามารถส่งผลให้ โรงเรียนมีคุณภาพและได้มาตรฐานจนได้รับคัดเลือกรับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วย พระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

งานคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ ถือเป็นเครื่องส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของต้นและการศึกษาชาติให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพที่ดีขึ้น รางวัลพระราชทานแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รางวัล ประเภทนักเรียน นักศึกษา และรางวัลประเภทสถานศึกษา กำหนดรางวัลประเภทสถานศึกษา 3 ระดับ ประกอบด้วย ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งสถานศึกษาที่มีสิทธิเข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ 5 ด้าน ประกอบไปด้วย คุณภาพนักเรียน การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ การบริหารและการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสุดท้ายคือความดีเด่นของสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาสู่รางวัลพระราชทาน เป็นรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อขอรับรางวัลพระราชทาน สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2555)

ในปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคยได้รับคัดเลือกรับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทานจากทั่วประเทศ มีทั้งสิ้น 1,713 โรงเรียน มีจำนวน 24 โรงเรียนเท่านั้น ที่ได้รับโล่พระราชทาน จากการได้รับรางวัลพระราชทานติดต่อกัน 3 ครั้ง (ภายใน 10 ปี) ถือเป็นสถานศึกษาที่มีการประกันคุณภาพ และมีมาตรฐานของการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.40 จากโรงเรียนที่เคยได้รับคัดเลือกรับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทานทั้งหมด (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ถือเป็นจำนวนที่ต่ำมากหากเทียบกับจำนวนโรงเรียนที่เคยได้รับคัดเลือกรับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทานทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ไม่สามารถพัฒนาคุณภาพและต่อยอดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อรักษาคุณภาพไว้ได้ ส่งผลให้ไม่สามารถได้รับรางวัลพระราชทานติดต่อกัน 3 ครั้ง (ภายใน 10 ปี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีความมุ่งหวังที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด เข้ารับการคัดเลือกเพื่อรับการประเมินโรงเรียนรางวัลพระราชทาน โดยมีจำนวน 11 โรงเรียน ที่เคยได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนพระราชทาน อีกทั้งยังไม่มีโรงเรียนใดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ที่ได้รับรางวัลพระราชทานติดต่อกัน 3 ครั้ง (ภายใน 10 ปี) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ที่เคยได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน และโรงเรียนที่ยังไม่เคยได้รับการคัดเลือกนั้น ขาดแนวทางการบริหารที่ดีที่ถูกต้อง มีการบริหารสถานศึกษาที่ยังไม่ตรงตามหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน จึงทำให้ไม่สามารถได้รับรางวัลพระราชทานติดต่อกัน 3 ครั้ง (ภายใน 10 ปี) ไปจนถึงได้รับโล่รางวัลพระราชทานได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี, 2568)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยแบ่งองค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 5 ด้าน คือ คุณภาพนักเรียน การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ การบริหารและการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และความดีเด่นของสถานศึกษา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูล หรือแนวทางในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนรางวัลพระราชทาน เมื่อสถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตรงตามเกณฑ์การคัดเลือก ก็จะสามารถได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนพระราชทาน ตลอดจนสามารถรักษาคุณภาพและต่อยอดไปจนถึงได้รับรางวัลพระราชทานติดต่อกัน 3 ครั้ง (ภายใน 10 ปี) จนได้รับโล่รางวัลพระราชทาน และเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2545) ได้เสนอความสำคัญการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้ การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์การปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษาซึ่งหมายถึงการปฏิบัติงานเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สัมมา รณิธย์ (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็น กระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ โดยนำทั้งศาสตร์ และศิลป์ ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การมาใช้ เพื่อทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมกันดำเนินการ เพื่ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพจากสถานศึกษา บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กล่าวว่า การให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง สถานศึกษาต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำที่เป็นมืออาชีพ มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ และมีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร และมุ่งส่งเสริมเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการการทำงานและประสานงาน โดยกลุ่มบุคคลหลากหลายฝ่าย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่ได้กำหนดไว้ คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นที่ต้องการของสังคม ซึ่งเป็นการกิจ ที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสุโรงเรียนพระราชทาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้เสนอความหมายของโรงเรียนพระราชทาน หมายถึง รางวัลที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป สถานศึกษาที่ผ่านการตัดสินต้องมีสิ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมอย่าง โดดเด่นชัดเจน สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย/ทุกคนต้องตระหนักไว้เสมอว่าการดำเนินงานทุกด้านต้องกระทำอย่างรอบคอบ และผู้ที่ได้รับรางวัลไปแล้วจะต้องดำรงรักษาคุณความดีนั้นให้ยาวนานสืบไป ได้เสนอองค์ประกอบไว้ 5 องค์ประกอบ คือ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารและการจัดการศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 5) ความดีเด่นของสถานศึกษา

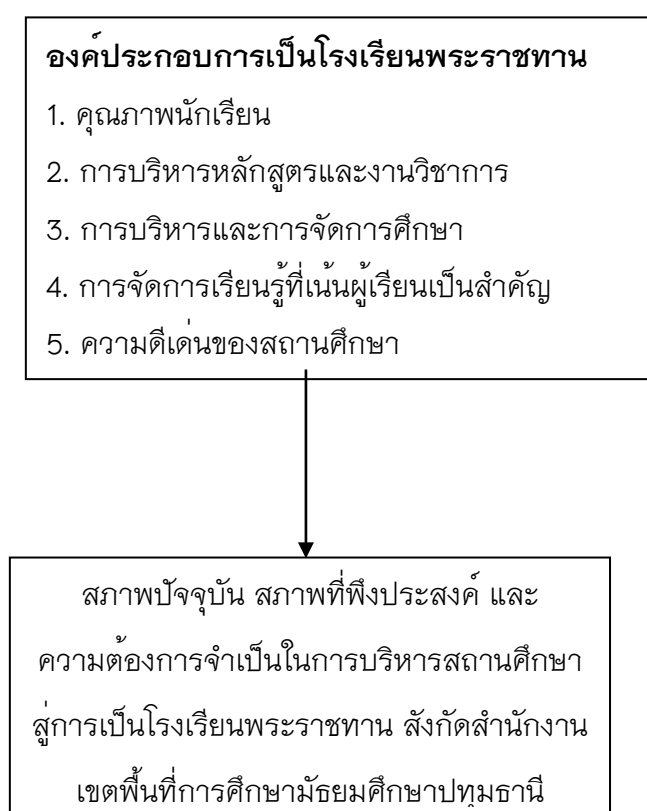
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายว่า โรงเรียนพระราชทาน เป็นรางวัลที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป ได้เสนอองค์ประกอบไว้ 5 องค์ประกอบ คือ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารและการจัดการศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 5) ความดีเด่นของสถานศึกษา

พศวัต สาระอาวาส (2564) ได้เสนอความหมายของโรงเรียนพระราชทาน หมายถึง สถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการดีเด่นจนได้รับรางวัลพระราชทาน ถือว่าเป็นรางวัลอันทรงเกียรติเป็นศักดิ์ศรีของโรงเรียน ควรค่าแก่การยกย่องและยอมรับจากสังคมในความดีชื่อเสียงเกียรติยศ ความภาคภูมิใจ ได้เสนอองค์ประกอบไว้ 5 องค์ประกอบ คือ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารและการจัดการศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 5) ความดีเด่นของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า โรงเรียนพระราชทาน คือ สถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการดีเด่นจนได้รับรางวัลพระราชทาน มีสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมอย่าง โดดเด่นชัดเจน คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารและการจัดการศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 5) ความดีเด่นของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการสังเคราะห์ แนวคิด และทฤษฎีของ สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556), สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560), คำปิ่น ที่สุกะ (2562) และพศวัต สาระอาวาส (2564) ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) การประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานในปัจจุบัน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. คุณภาพนักเรียน 2. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3. การบริหารและการจัดการศึกษา 4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 5. ความดีเด่นของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ที่ยังไม่เคยได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน (ปีการศึกษา 2560 – ปีการศึกษา 2567) จำนวน 1,637 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน ครูผู้สอนจำนวน 1,618 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี, 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 311 คน ปีการศึกษา 2568 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครู จำนวน 307 คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำบันทึกเสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา โดยใช้ Google Form

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, SD)

ส่วนการจัดลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงตัวจากดัชนีมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามี ความจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อย โดยใช้สูตร (PNImodified) ซึ่งพัฒนาโดยสุวิมล ว่องวาณิช (2562)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหาร สถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปทุมธานี

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียน พระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี	ระดับสภาพปัจจุบัน		
	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
1) คุณภาพนักเรียน	3.60	.13	มาก
2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	3.52	.17	มาก
3) การบริหารและการจัดการศึกษา	3.46	.17	ปาน กลาง
4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	3.65	.16	มาก
5) ความดีเด่นของสถานศึกษา	3.94	.16	มาก
รวม	3.63	.13	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวม สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียน พระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความดีเด่นของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การจัดการ เรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การบริหารและการจัด การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2) ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
	สภาพที่พึงประสงค์		
	M	SD	ระดับ
1) คุณภาพนักเรียน	4.93	.11	มากที่สุด
2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	4.92	.12	มากที่สุด
3) การบริหารและการจัดการศึกษา	4.94	.10	มากที่สุด
4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	4.93	.11	มากที่สุด
5) ความดีเด่นของสถานศึกษา	4.88	.16	มากที่สุด
รวม	4.92	.09	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารและการจัดการศึกษา รองลงมาคือคุณภาพนักเรียนและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ความดีเด่นของสถานศึกษา

3) ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

		สภาพที่	ความต้องการจำเป็น
--	--	---------	-------------------

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็น โรงเรียนพระราชทาน	สภาพ ปัจจุบัน	พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ ที่
1) ด้านคุณภาพนักเรียน	3.60	4.92	0.36	3
2) ด้านการบริหารหลักสูตรและ งานวิชาการ	3.52	4.92	0.39	2
3) ด้านการบริหารและการจัด การศึกษา	3.46	4.94	0.42	1
4) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้น นักเรียนเป็นสำคัญ	3.65	4.93	0.35	4
5) ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา	3.94	4.87	0.23	5
รวม	3.63	4.91	0.35	

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็น จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือการบริหารและการจัดการศึกษา ลำดับที่ 2 คือ การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ลำดับที่ 3 คือ คุณภาพนักเรียน ลำดับที่ 4 คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และลำดับที่ 5 คือ ความดีเด่นของสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1) จากการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ส่วนใหญ่มีความพร้อมในระดับหนึ่งต่อการพัฒนาไปสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยเฉพาะความดีเด่นของสถานศึกษา ที่มีระดับสภาพปัจจุบันอยู่มาก ซึ่งสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ส่วนใหญ่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม มีความรู้ และมีทักษะชีวิตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกษพรณ กองคำ (2564) ที่ระบุว่าโรงเรียนพระราชทาน หมายถึง โรงเรียนระดับ

มัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกจากโครงการโรงเรียนที่จัดการศึกษาดี เพื่อรับรางวัลจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช แต่ยังคงมีบางองค์ประกอบที่ต้องการการส่งเสริมเพิ่มเติม โดยเฉพาะในการบริหารและการจัดการศึกษา สะท้อนถึงข้อจำกัดด้านภาวะผู้นำ ผลดังกล่าวยังเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ Hallinger, P. and Murphy, J. F. (1985) ที่เสนอว่า “ภาวะผู้นำทางการศึกษา” มีผลต่อการสร้างวัฒนธรรมองค์การ การวางกลยุทธ์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน หากขาดภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง ย่อมทำให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ไม่เกิดผลอย่างแท้จริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขจรศักดิ์ เทียนวณิช (2565) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กเพื่อรับรางวัลพระราชทาน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2) จากการศึกษาพบว่า สภาพพึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและครู มีความคาดหวังและความต้องการให้การบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกด้านอยู่ในระดับสูงสุด เพื่อนำพององค์กรไปสู่ความเป็นเลิศและได้รับการยอมรับในระดับประเทศ คือการได้รับคัดเลือกเป็นสถานศึกษาพระราชทาน การที่ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงฉันทามติร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ถึงเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษา ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า บุคลากรทางการศึกษาปรารถนาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kenneth Leithwood & Doris Jantzi (2005) ที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลทางบวกต่อวัฒนธรรมองค์การ การจัดการเรียนการสอนของครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ รัก ชินทัพไทย (2559) ที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) ที่กล่าวว่า การให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง สถานศึกษาต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำที่เป็นมืออาชีพ มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ และมีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ พศวัต สาระอาวาส (2564) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3) จากการศึกษาพบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยโดยรวมชี้ให้เห็นถึงช่องว่าง (Gap) ที่สำคัญระหว่างสภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่และสภาพที่พึงประสงค์ที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษา โดยมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในภาพรวมอยู่ที่ 0.35 ประเด็นที่มีค่าดัชนีความต้องการ

จำเป็นสูงสุดคือ การบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งสะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมองว่าจุดตามงัดที่สำคัญที่สุดในการยกระดับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ที่การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ดังแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารและการจัดการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างผลงานโดดเด่นเป็นที่ยอมรับปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของบุคลากรในสถานศึกษาให้มุ่งพัฒนาสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hallinger & Heck (1998) ที่พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยทางอ้อมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ผ่านการสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ โดยแบ่งการบริหารสถานศึกษาออกเป็นทั้งหมด 5 ด้าน คือ

1. คุณภาพนักเรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีความรู้ และมีทักษะชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีจิตสาธารณะ และรักความเป็นไทย
2. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ สถานศึกษามีการใช้ข้อมูลสารสนเทศวิเคราะห์ผู้เรียน และการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ที่ระดับปานกลาง ซึ่งให้เห็นถึงข้อจำกัดในการออกแบบการเรียนรู้เฉพาะบุคคล
3. การบริหารและการจัดการศึกษา สถานศึกษายังมีข้อจำกัดด้านภาวะผู้นำ การจัดทำแผนกลยุทธ์ และระบบประกันคุณภาพภายในที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งอาจส่งผลต่อความมั่นคงและการเติบโตขององค์กรโดยรวม
4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาถือว่ามีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างไรก็ตาม การนำผลการประเมินไปปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนก็ยังทำได้ไม่ทั่วถึง
5. ความตื่นตัวของสถานศึกษา สถานศึกษายังมีจุดอ่อนด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุมและสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในช่องทางออนไลน์ ซึ่งในปัจจุบันเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน

สรุป

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน ถือเป็นเครื่องส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนและการศึกษาชาติให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น เป็นแนวทางการ

ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาที่มีสิทธิเข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ 5 ด้าน ประกอบไปด้วย คุณภาพนักเรียน การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ การบริหารและการจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสุดท้ายคือความดีเด่นของสถานศึกษา สถานศึกษาที่ผ่านการตัดสินต้องมีสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมอย่างโดดเด่นชัดเจน สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย/ทุกคนต้องตระหนักไว้เสมอว่าการดำเนินงานทุกด้านต้องกระทำ อย่างรอบคอบ การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทานถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ส่งผลให้การศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และมีความเจริญก้าวหน้าเท่าทันยุคสมัย อีกทั้งให้เป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน เพื่อให้สถานศึกษาไปสู่ความมีคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาและบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร และเป็นไปตามตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยนี้ไปวางแผนพัฒนาเพื่อตอบสนองความคาดหวังของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ลำดับที่ 1 คือการบริหารและการจัดการศึกษา ลำดับที่ 2 คือ การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ลำดับที่ 3 คือ คุณภาพนักเรียน ลำดับที่ 4 คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และลำดับที่ 5 คือ ความดีเด่นของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการศึกษาที่ได้นำมาพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ตามลำดับความต้องการจำเป็น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน ที่ได้รับการวิจัยในครั้งนี้ ไปพัฒนาต่อยอดเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของการบริหารสถานศึกษา

2.2. ควรปรับเปลี่ยนตัวแปร หรือทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีรูปแบบอื่น ๆ มาใช้ในการวิจัยกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทานให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขจรศักดิ์ เขียวน้อย. (2565). การประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กเพื่อรับรางวัลพระราชทาน. *วารสารสุขโขทัยธรรมมาธิราช*, 35(1), 57–67.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- คำปิ่น ที่สุกะ. (2562). รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). *ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ: ศักยภาพเพื่อการเรียนรู้*. ข้าวฟ่าง.
- พศวัต สาระอาวาส. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- รัก ชินทัตไทย. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- รัชพล คชชารุ่งโรจน์. (2548). *คิดทำหลากหลายกลยุทธ์การบริหารจัดการ โรงเรียนทันสมัย*.
- ลัมมา รณิธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2568*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. กระทรวงศึกษาธิการ.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Hallinger, P., & Heck, R. H. (1998). Exploring the principal's contribution to school effectiveness: 1980–1995. *School Effectiveness and School Improvement*, 9(2), 157–191.

Hallinger, P., & Murphy, J. F. (1985). Assessing the instructional leadership behavior of principals. *The Elementary School Journal*, 86(2), 217–248.

Leithwood, K., & Jantzi, D. (2005). A review of transformational school leadership research 1996–2005. *Leadership and Policy in Schools*, 4(3), 177–199.